

REGIONLAR

Reportaj

Bəyaz donlu, ağ örpəkli tarlalar

Salyanda bu il də bol pambıq yetişdirilib

Dəmir yolu xəttini keçib şorsu kollektorlarının kənarı ilə qərb istiqamətinə uzanıb gedən torpaq yolla irəliləyirik. Taxılı biçildəndən sonra şumlanan sahələr, yaşıl yoncalıqlar, ağ örpəyə bürünmüş tarlalar, heyvandarlıq fermaları, otlaqlar bir-bir arxada qalır.

Sükan arxasında oturan "MKT-İK" MMC Salyan filialının istehsalat şöbəsinin rəisi Əliskəndər Əliyev ətrafı maraqla boylandığını görüb deyir: - Bunlar Salyanın Noxudlu kəndinə aid olan yerlərdir. Görünən kanal dan o tərəf isə Sabirabad rayonunun ərazisidir.

Yolun hər iki tərəfində yovşan və biyan kolları boy verib qalxıb. - Buralarda yaxşı turac olar, - deyirəm.

Əliskəndər:

- Çox olur, adətən, səhər vaxtı səhərdən islanmış qanadlarını günəşin istisiylə qurutmaq üçün yola, torpaq tərəkərin üstünə çıxırlar.

Uzaqdan pambıqyığan maşın görünür. Əliskəndər "Niva"-nı ora sürür. Təxminən 15 dəqiqədən sonra pambığı yığılan sahəyə çatırıq. Tarlanın o başından kombaynın qoşqulu traktorların dayandığı yerə tərəf gəldiyini görürük. Maşından düşürük və kombaynın gəlib çıxmasını gözləyən adamlarla salamlışıq: "İşiniz avand, məhsulunuz bol olsun!" - deyirik.

Bunlar fermer Mehdi Həsənov, qoşqulu traktorun sürücüsü Əli Əliyev, pambığın lafetlərə boşaldılmasını nizamlayan İlqar Əliyev, Əfqan Əliyev, ərazi aqronomu Ağalar Miriyevdir. Hal-əhval tutub işlərinin necə getdiyini ilə maraqlanırdıq. Hamısı şük-

ranlıq edərək: "Lap yaxşıyıq, işlər də normal qaydada gedir, siz sağ olun," - deyirlər.

Ağappaq örpəyə bürünmüş sahəyə giririk. İstehsalat şöbəsinin rəisi Ə.Əliyev çiçək kimi açılmış pambığın bir ləçəyini dərib ondakı çiyid dənələrini sayır və çöhrəsində xoş təbəssümün yarandığı nəzərimizdən yayınmır. O, üzünü yaxınlıqda dayanan fermer M.Həsənova tutur:

- Sağ ol, yaxşı məhsul yetişdirmisən. Hər hektardan azı 42-45 sentner götürəcəksən. Bu onu göstərir ki, bizim mütəxəssislərin sözlərinə, məsləhətlərinə əməl edərək aqrotekniki tədbirləri vaxtılı-vaxtında yerinə yetirmisən. Bunun da nəticəsində belə məhsul hasilə gəlib. Deyildiyi kimi, zəhmət heç vaxt itmir. Gəlirin də yaxşı olacaq. Gəlir yaxşı olanda isə ailədə, arvad-uşaq yanında, el içində başın uca, uzun ağ olur. Xeyrini-şərinəni yola verməkdə aciz qalmırsan.

Sahənin o biri başından gələn kombayn qoşa lafetə yaxınlaşır. Bu vaxta qədər də hər kəs işini görmüşdür. Bunkerdən lafetə boşaldılan zaman azca yerə dağılan pambıq lopalaları torpağa bulaşmasın deyərək yerə yelkənlər sərilmişdir. Boşaltma prosesi başa çatdı kimi işçilər həmin məhsulu yığıb lafetə tökürlər.

Pambıqyığan maşının sürücüsü Vidadi Səfərova da görüşüb bir neçə dəqiqə vaxtını alırıq. Deyir ki, "Conder" adlanan bu kombaynlar rahat və məhsuldar texnikadır: "Gün ərzində onunla 4-5 hektarın pambığını rahatca yığmaq olur. Hər dəfə 4 cərgəni götürür. Sahə təmiz, alaqsız olanda, demək olar ki, kolun üstündə "quşbaşı" adlanan azacıq məhsul be-

lə qalmır. Amerikanın buraxdığı bu kombaynlar mexanizatora can rahatlığı gətirir. Kabinəsinə bir qram da toz-torpaq girmir. Kondisioneri var. Adamı tərləməyə qoymur.

Bir neçə dəqiqə vaxtını aldıqımıza görə üzr istəyirik. O isə gülə-gülə: - 3-5 dəqiqə ilə heç bir şey olmaz, - deyib kombaynın kabinəsinə qalxır. Yaşıl rəngli "tarla gəmisini" yənidən cərgələr arası ilə irəliləməyə başlayır.

Fürsətdən istifadə edib fermer M. Həsənova bir neçə sualla müraciət edirik. Məlum olur ki, çalışdığı təsərrüfatın 430 hektar torpaq sahəsi var. Bu il əkdəyi 120 hektar taxıl sahəsinin hər hektarından orta hesabla 35 sentner məhsul əldə edib. Oktyabr ayında gələn ilin məhsulu üçün arpa əkininə başlayacaq. Bundan ötrü lazımı hazırlıq işləri görülüb.

Yüksək məhsuldarlıq üçün vaxtında yay şumu aparıb, kifayət qədər elit toxum tədarük edib. Deyir ki, əkinçilikdə növbəlilik prinsipinə ciddi əməl olunduqda həm torpaq saflaşır, həm də bitkilər xəstəliklərə qarşı davamlı olur, məhsuldarlıq da öz yerində: "Arpanın və ya buğdanın əkiləndiyi yerə növbəti il pambıq əkəndə daha çox məhsul əldə edirsən. Bir də pambıq körpə uşaq kimidir. Gərək nazını çəkəsən. İmkan daxilində mən də bu prinsipə əməl etməyə çalışıram. Məhsulunu topladığımız pambıq sahəsinə keçən il taxıl əkimişdim. Düz 5 dəfə kompleks becərmə aparmışam. Növbəti əkinin nəticəsi göz qabağındadır. Əkdəyim 12 hektarın hər hektarından 40-45 sentnerdən çox pambıq gözləyirəm".

Su probleminin olub-olmadığı ilə maraqlanırdıq. Bildirir ki, Kür çayın-

dan xeyli uzaqda olan bu yerlərdə su gələ bilər, tək Kürdə su olsun.

M.Həsənov kənd təsərrüfatının ən ağır sahəsi olan heyvandarlıqla da məşğuldur. Necə deyirlər, məhsul bolluğu yaradılmasında yaxından iştirak edir. Bəslədiyi 450 baş qoyunkeçidən xeyli mənfəət əldə edir. Otlaq sahəsinə müvafiq gələn sayda heyvan saxlayaraq qalanını bazara çıxarıb. Qoyun yatağında çobanlar üçün lazımı şərait yaratmağı da unutmayıb. Deyir ki, çoban yaxşı yaşamaq istəyir. İşdən gəlib yaxşı istirahət edən, televizoru, radiosu və digər zəruri şəraiti olan çoban daha yaxşı işləməyə çalışır. Ona göstərilən diqqət və qayğıya əməli işi ilə cavab verməyə söz göstərir.

Pambıq yığımının qızgın çağıdır. May ayında havaların soyuq keçməsi onun yetişmə fazasını xeyli ləngidib. Əvvəlki illərdən fərqli olaraq yığım kampaniyasına ən azı 20 gün gec - seçmə yolla sentyabrın 20-dən başlanıb.

Onu da qeyd edək ki, "MKT-İK" MMC Salyan filialı bu ilin yanvar ayında 457 fermerlə müqavilə bağlayıb. Filial üzrə əkilən 2 min 707 hektar pambıq sahəsində yay boyu qızgın iş gedib.

Artıq payızdır. Gərgin əmək sayəsində yaxşı məhsul yetişib, tarlalar üzə gülür. Hər bir fermer yetişdirdiyi sahələrdə tez bir zamanda deflyasiya işi aparmağa, pambığı açılan yerlərin məhsulunu tez və itkisiz yığmağa çalışır. Bu gün fermerləri gün çıxandan gün batana kimi sahələrdə görmək olur.